

Sygn. akt VU 265/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : starszy protokolant sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2018 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **M. W. (1)**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **M. W. (1)**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 3 sierpnia 2017 roku

sygn. 060000/604/ (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu M. W. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 25 czerwca 2016 roku do 19 lipca 2016 roku oraz zwalnia z obowiązku zwrotu pobranego świadczenia za powyższy okres w łącznej kwocie 3.364,63 zł (trzy tysiące trzysta sześćdziesiąt cztery złote 63/100).

Sygn. akt V U 265/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 roku, znak (...) - (...), nr sprawy (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu M. W. (2) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 25 czerwca do 19 lipca 2016 roku, a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku z odsetkami w łącznej kwocie 3364,63 zł (3144 zł tytułem należności głównej oraz 220,63 zł tytułem odsetek). W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w ww. okresie ubezpieczony był niezdolny do pracy i otrzymał zasiłek chorobowy, jednakże wykorzystywał zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem. W tym czasie wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenie za wynagrodzeniem. (vide akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony zaprzeczył wykonywaniu pracy. Wskazał, że umowę wykonywał w jego zastępstwie R. J.. (vide k.2)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko wyrażone w decyzji. Przyznał, iż nie pouczył ubezpieczonego o braku prawa do świadczeń, jednakże ubezpieczony wprowadził go w błąd przedkładając zaświadczenia lekarskie za sporne okresy i wykonując pracę w tym samym czasie. (vide k.5-6, 22, 26, 33-33 verte)

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony jest zatrudniony w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością od dnia 3 sierpnia 1992 roku. W okresie od 25 czerwca do 19 lipca 2016 roku korzystał z zaświadczenia lekarskiego o niezdolności do pracy i pobrał zasiłek chorobowy w łącznej kwocie 3144 zł.

Dowód: karta zasiłkowa – akta organu rentowego; karta wypadku k.14-14 verte

Decyzją z dnia 3 sierpnia 2017 roku, znak (...) - (...), nr sprawy (...) organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 25 czerwca do 19 lipca 2016 roku, a także zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku z odsetkami w łącznej kwocie 3364,63 zł (3144 zł tytułem należności głównej oraz 220,63 zł tytułem odsetek). W uzasadnieniu wskazał, iż w ww. okresie ubezpieczony był niezdolny do pracy i otrzymał zasiłek chorobowy, jednakże wykorzystywał zwolnienie w sposób niezgodny z jego celem. W tym czasie wykonywał pracę na podstawie umowy zlecenie za wynagrodzeniem.

Dowód: decyzja organu rentowego z 3 sierpnia 2017 roku – akta organu rentowego

Ubezpieczony zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (dalej jako spółka (...) lub spółka) umowę zlecenie na okres od 1 czerwca do 30 września 2016, na mocy której zobowiązał się do utrzymania terenów zielonych (m.in.: koszenie trawy, grabienie, przycinanie żywopłotów i drzew) wokół bloku w którym mieszka, za wynagrodzeniem w kwocie 400 zł brutto miesięcznie. Czynności wynikające z umowy nie musiały być wykonywane codziennie, lecz jedynie w razie zaistnienia potrzeby. W okresie czerwca i lipca 2016 roku ubezpieczony informował spółkę o swojej niezdolności do pracy wskazując, iż w razie potrzeby czynności wynikające z umowy będzie za niego wykonywała osoba trzecia. W czasie korzystania ze zwolnienia lekarskiego ubezpieczony nie wykonywał umowy, w czynnościach zastępował go R. J..

Dowód: pismo spółki (...), oświadczenia ubezpieczonego, umowa zlecenie – akta organu rentowego; zeznania świadka A. W. k.35 verte; zeznania świadka D. S. k.35 verte-36; zeznania świadka R. J. k.36; przesłuchanie stron – ubezpieczonego k.15 verte-16

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, dowód z przesłuchania stron ograniczonego do przesłuchania ubezpieczonego oraz dowód z zeznań świadków, które Sąd uznał za wiarygodne, wzajemnie ze sobą korelujące i rzeczowe. Dowody te wzajemnie się uzupełniają tworząc wyrazisty obraz całości sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 372 j.t.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Przepis art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej stanowi, iż ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. Jednocześnie, z przepisu art. 17 ustawy zasiłkowej wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: 1) wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności

do pracy; 2) wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2010 r., III UK 71/09, Legalis numer 325854).

Ubezpieczony nie utracił prawa do zasiłku chorobowego za ww. okres.

Organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do zasiłku z powodu wykonywania pracy zarobkowej per se, bowiem wykonywanie pracy zarobkowej, niezależnie od jej wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego, stanowi samodzielną negatywną przesłankę (podstawę) utraty prawa do zasiłku chorobowego (zob. wyr. Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2008 r., II UK 26/08, Legalis numer 178589). Pracą w rozumieniu przepisu art. 17 ust. 1 ustawy jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych – stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie (zob. post. Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., I UK 70/12, Legalis numer 537257).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe jednoznacznie wykazało, iż w okresie orzeczonej niezdolności do pracy ubezpieczony nie wykonywał pracy zarobkowej. Zawartą umowę o świadczenie usług utrzymania terenów zielonych wykonywała za ubezpieczonego osoba trzecia, tj. R. J.. Okoliczność ta wynikała zarówno ze zgromadzonych dokumentów jak i osobowych źródeł dowodowych, w tym także zeznań świadka R. J., który w sposób wyraźny przyznał, że wykonywał umowę za ubezpieczonego. Bez znaczenia pozostaje zatem, iż w oświadczeniu znajdującym się w aktach organu rentowego ubezpieczony wskazał, że przejmuje czynności z umowy z dniem 20 czerwca 2016 roku, bowiem jest to najpewniej oczywista omyłka pisarska, na co zwrócił uwagę sam ubezpieczony w trakcie przesłuchania. Organ rentowy, mimo ciężącego na nim obowiązku dowodzenia swoich twierdzeń nie przedłożył jakiegokolwiek przeciwdowodu, który mógłby postawić w wątpliwość wykonywanie umowy przez osobę trzecią oraz dokonanie przez ubezpieczonego omyłki pisarskiej w dacie złożonego oświadczenia. Tym samym, ubezpieczony nie utracił prawa do świadczeń z ubezpieczenia chorobowego.

W konsekwencji, ubezpieczony nie jest także zobowiązany do zwrotu pobranego zasiłku.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 121 j.t. ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Jak wskazano powyżej, ubezpieczony nie utracił prawa do zasiłku chorobowego, co wyklucza uznanie świadczenia za nienależne w rozumieniu art. 84 ust. 2 pkt 1 ustawy systemowej. Jednocześnie, przeprowadzone postępowanie dowodowe nie pozwala na uznanie, iż świadczenie zostało wypłacone na podstawie jakiegokolwiek wprowadzenia organu rentowego w błąd. Organ rentowy zarzucał, iż ubezpieczony wprowadził go w błąd przedkładając zaświadczenia lekarskie za sporne okresy i wykonując pracę zarobkową w tym samym czasie. Jednakże, ponownie podkreślić należy, iż przeprowadzone dowody wskazują, iż ubezpieczony nie wykonywał umowy zlecenia i powierzył tę czynność osobie trzeciej.

Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne, działając na podstawie przywołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż przyznał ubezpieczonemu prawa do

zasiłku chorobowego za okres od 25 czerwca do 19 lipca 2016 roku oraz zwolnił ubezpieczonego z obowiązku zwrotu pobranego świadczenia wraz z odsetkami w łącznej kwocie 3364,63 zł.